

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman Soylu** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05/04/2022

Dersim DAG

Diyarbakır Milletvekili

Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Timok (Gömüşörgü) köyündeki bazı evlere 31 Mart'ta baskın düzenleyen asker ve polisler, 15 kişiyi darp ederek gözaltına aldı. Gözaltına alınan 15 kişiden 10'u, Gömüşörgü Jandarma Karakolu'nda alınan ifadelerinin ardından aynı gün serbest bırakıldı. Yahya Karabaş, Yakup Karabaş, Şaban Cengiz, Fırat Baran ve Sıddullah Karabaş ise 3 Nisan'da savcılığa sevk edildi. Savcı, 4 kişiyi adli kontrol şartıyla, Sıddullah Karabaş'ı ise tutuklama talebiyle Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk etti. 4 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, savcının hakkında tutuklama istediği Sıddullah Karabaş tutuklandı. Gözaltına alınanlarda Yahya Karabaş, saatlerce polis şiddetine maruz kaldı. Basına yansıyan haberlere göre; gözaltına alındığı sırada ölümden döndüğünü belirten Yahya Karabaş, olayın yaşandığı günü şöyle anlattı:

"Sabah saat 05.00 civarlarında muhtar kapımı çaldı. Askerlerin çağırdığını söyledi. Bunun üzerine giyiniip çıktım. Muhtarla birlikte yaklaşık 200 metre yürüdük ve askerlerin yanına gittik. Bir askerle birlikte yaklaşık 400 metre yürüdükten sonra köyün arka tarafında duran askeri araçların yanına vardık. Araçlardan inen sivil giyimli askeri personeller, hiçbir şey sormadan bana saldırmaya başladı. Ne olduğunu anlamadan arkadan yüzünü görmediğim bir kişi başıma çuval geçirdi. Beni araca bindirip götürdüler. Beni nereye götürdüklerini bilmiyorum. Yaklaşık 2 saat araçla gezdirdiler. Bulduğum araçtaki şahıslar tarafından sürekli hakaretlere maruz kaldım. Beni araçtan indirdiler ama gözlerim kapalı olduğu için nerde olduğumu bilmiyordum. Ama doğa sesinden ormanlık alanda olduğumu anlayabiliyordum. Araçtan indirdikten sonra kafamı suya batırıp çıkarıyorlardı. İşkencenin çamur ve bataklık alanda da devam ettiğini aktaran Karabaş, "Çamura batırıp, çıkarıyorlardı. Bana sürekli soru soruyorlardı. Bilmiyorum deyince de işkencelerine devam ediyorlardı. Başıma silah dayayıp mermiyi namluya sürme sesini duydum. 'Seni burada öldürürüz. Kimsenin de haberi olmaz' deyip, o esnada işkence yapmaya devam ediyorlardı. Yaklaşık 2-3

saat beklettiler. Bu süre zarfında sürekli işkenceye ve hakaretlere maruz bırakıldım. Tekrardan araca bindirdiler. Bütün bunlar olurken başımdaki çuvalı hiç çıkarmadılar. Yine yaklaşık 2 saat boyunca araçla yol aldıktan sonra başıma çuval geçirdikleri yere geri getirdiler. Yolda hakaret, sözlü ve fiziksel saldırılar devam etti. Sürekli ölümle tehdit ediyorlardı. Araca bindirdikleri yere geri getirdiklerinde başımdaki çuvalı çıkardılar. Her yerim çamur ve kan içindeydi. Yaklaşık bir saat boyunca soğuk havada kıyafetlerim ıslak bir şekilde bekletildim. Bekletildiğim alanda karakol komutanı ve muhtar da bulunuyordu. Sonra ikamet ettiğim evin yanına getirdiler. İçeri girmeme izin verilmedi. Yanımdaki sivil giyimli personel, kolumu çevirip 'bize bilgi vermezsen kolunu kıracağım' dedi. Evin önünde yaklaşık iki saat boyunca bekletildim. Bu esnada bana karşı işkence uygulaması devam etti.”

Gece yarısından sonra pikap tarzı bir araçla Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesine getirilen Karabaş, sonrasını şöyle anlattı:

“Yoldayken sivil personellerden biri, 'biz doktora gidince ben ilaç kullandığım için gözümün bu hale geldi' dememi istedi. Hastanede doktor muayene ederken gözlerimi de muayene etti. Ama yapılan işkenceye dair gördüğü ve bulduğu bulgulara yer verip vermediğini bilmiyorum. Hastaneden sonra Batman İl Jandarma Komutanlığına götürdüler. Karakolda parmak izlerim alınırken, yanımda bulunan sivil giyimli personel bana 'sana bu işkenceyi yapan bendim. İsteseydim seni öldürürdüm orada. Seni oraya öldürmek için götürdüm. Ama öldürmedim. Seni adalete teslim edeceğim' dedi. İşkencenin 4 gün boyunca sürdüğünü ifade eden Karabaş, 4 kez doktora götürüldüğüne işaret ederek, "İlkin doktor, sivil giyimli personellerin dışarı çıkmasını istedi. Bana ne olduğunu sordu. Ben de başıma gelen her şeyi detaylı bir şekilde anlattım. Doktor öncesinde darp raporu hazırladığını söyledi. Daha sonra sivil giyimli personellerden biri içeri girip doktorla yaklaşık bir saat boyunca konuştu. Sonrasında hazırlanan rapor yerine başka bir doktordan yeni bir rapor alındı. Pazar günü akşam saatlerinde yapılan ifade işlemlerinden sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldım. Bana karşı yapılan işkenceyi savcıya anlattım. Savcı bana 'suç duyurunuzu değerlendirirsem uzun sürecek. Siz yarın sabah gidip hastaneden darp raporu alıp savcılığa yeni bir suç duyurusunda bulunun' dedi" diye konuştu. Aynı günün akşamında Batman İluh Devlet Hastanesine darp raporu almak için gittiğini aktaran Karabaş, sonrasında yaşananlara dair şunları söyledi: "Olayı doktora anlatınca doktor polisi çağırdı. Polis geldikten sonra olayı anlayınca 'biz sana raporu veremeyiz' diyerek, rapor vermemek için ellerinden geleni yaptılar. Oradaki polis, 'raporu alacağız ama sana vermeyeceğiz bizde kalacak' dedi. Doktordan raporu isteyince vermedi. Raporu polis memuruna vereceğini söyledi. Hastanede yaklaşık bir buçuk saat boyunca bekletildik. Hastane polisi defalarca doktorla özel görüştü. Hastane polisi ve doktor sürekli zorluk çıkardı. Sonunda biz avukatlarımızla iletişime geçince bize basit bir darp raporu verip hastaneden gönderdiler. Muayene edilmedik.”

Bu bağlamda;

1. Timok (Gömüşörgü) köyündeki evlere 31 Mart'ta baskın düzenleme bakanlığınızın talimatıyla mı gerçekleşmiştir? Kolluk kuvvetlerinin gözaltına aldığı yurttaşlara şiddet uygulamasından haberdar mısınız? Yahya Karabaş'a işkence eden kolluk kuvvetleri hakkında

6/8/9

bir soruşturma veya işlem başlatılmış mıdır ya da başlatılacak mı?

2. Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesinde geçen "İşkence ve Kötü Muamele" yasağına aykırı bir şekilde hareket eden kolluk kuvvetleri hakkında herhangi bir ceza yaptırımı yapılmakta mıdır? Eğer yapılmamışsa neden yapılmamıştır? İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 5. Maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi neden uygulanmıyor?
3. Bakanlığınızca ülkede süregelen kolluk kuvveti şiddeti, kötü muamele ve işkence vakalarının son bulması için bir çalışma yürütmekte misiniz? Kolluk kuvvetleri tarafından uygulanan darp, işkence, kötü muamelenin sona ermesi için alınan önlemler nelerdir?
4. Anayasa'nın "17'nci maddesi oldukça açık bir ifadeyle "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz" denmesine rağmen Türkiye'de neden şiddet ve işkence vakaları bulunmaktadır?
5. Güvenlik güçlerinin faili olduğu suç ve insan hakları ihlallerinden dolayı neden yargılanmamaktalar? Kolluk kuvvetlerinin karıştığı şiddet olaylarının üstü neden kapanmaktadır?
6. Kolluk kuvvetlerinin yurttaşlara yönelik keyfi şiddet ve kötü muamele talimatı kim ve kimler tarafından verilmektedir? Kolluk kuvvetleri neden şiddete başvurmaktalar? Kolluk kuvvetlerinin güç kullanmadaki pervasızlığının nedeninin "cezasızlık politikası" olduğunu düşünüyor musunuz?
7. Kolluk kuvvetlerinin karıştığı şiddet olaylarındaki artışın en önemli nedenleri nelerdir? Kolluk kuvvetlerinin şiddete başvurusu ile iktidarın söylemleri ve politikaları arasında bir bağ olduğunu düşünüyor musunuz?
8. 2010-2021 yılları arasında işkence, darp, kötü muamele nedeniyle hakkında soruşturma açılan kaç kolluk kuvveti mensubu bulunmaktadır? Son dönemlerde işkence, darp, kötü muamele nedenleriyle hakkında şikâyet bulunan kaç kolluk kuvveti mensubu vardır?